

ÎNCHEIERE

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul comunal Boșcana, raionul Criuleni și recursului depus de Rodica Cebotari și Vasile Cebotari, reprezentați de avocatul Alexandru Chisnencu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Russu împotriva Consiliului comunal Boșcana, raionul Criuleni, intervenienți accesorii Rodica Cebotari și Vasile Cebotari privind anularea parțială a actului administrativ și obligarea examinării cererii,

împotriva deciziei din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 05 iunie 2017, Maria Russu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Boșcana, raionul Criuleni, intervenienți accesorii Vasile Cebotari și Rodica Cebotari privind anularea parțială a actului administrativ și obligarea examinării cererii.

În motivarea acțiunii a invocat că a succedat patrimoniul mamei sale Daria Vizitiv, decedată la XXX, cu ultimul domiciliu în XXX, în baza certificatului de moștenitor testamentar nr. 3689 din 26 septembrie 2013.

Pe când era în viață, Dariei Vizitiv i-a fost eliberat un titlul provizoriu de către Primăria Boșcana, r-nul Criuleni la 24 aprilie 2012, prin care se atestă faptul că dispune de teren pentru construcția casei de locuit și grădină cu suprafața de 0,22 ha, și un titlu provizoriu din 25 aprilie 2012, prin care se atestă faptul că dispune de teren cu destinație agricolă, cu suprafața de 0,08 ha.

Prin certificatul eliberat de către Primăria Boșcana, r-nul Criuleni cu nr. 132 din 19 noiembrie 2015 se constată că prin decizia nr. 175 din 31 martie 1999 Dariei Vizitiv i-a fost atribuit terenul cu destinație agricolă cu suprafața de 0,08 ha, situat în extravilanul s. Boșcana, r-nul Criuleni. Vizitiv Daria a achitat impozitul pentru

terenul dat, însă de fapt dînsa nu s-a folosit de teren, fiindcă prelucra terenul de lângă casă cu nr. cadastral XXX.

A indicat că, terenul cu nr. cadastral XXX, cu suprafața de 0,1156 ha și cu nr. cadastral XXX cu suprafața de 0,22 ha, au fost folosite în permanență de Vizitiv Daria din anul 1982, de când conform contractului de vânzare-cumpărare a fost procurată casa de locuit situată pe aceste terenuri.

Consiliul comunei Boșcana, r-nul Criuleni a emis decizia cu nr. 04/01 la 24 august 2012, care la pct. 2.1 prevedea că, în cazul în care se constată la lotul de pe lângă casă (din intravilan) un surplus de teren, îi sunt aplicabile una din următoarele proceduri: a) Se reduce din contul grădinii aceluiași proprietar (din extravilan) o suprafață echivalentă; b) Se privatizează surplusul de teren la cererea proprietarului; c) O parte din surplus se reduce din contul grădinii și o parte se privatizează la cererea proprietarului; d) Partea de teren în surplus se delimitează și se include în patrimoniul public al comunei.

Pct. 2.4 din această decizie stipulează că, în cazul în care se constată la lotul de lângă casă un surplus de teren cu suprafața de 0,08 ha și mai mult, acesta se delimitează și se include în rezerva intravilanului.

Prin decizia Consiliul comunei Boșcana, r-nul Criuleni cu nr. 05/06 din 30 septembrie 2014, la pct. 3 s-a dispus completarea deciziei nr. 04/01 din 24 august 2012 la pct. 2 cu subpct. 2.4 cu conținutul: „cu excepția situației când posesorul acestui surplus a achitat regulat impozitul funciar pentru el”.

Prin certificatul nr. 132 din 19 noiembrie 2015 eliberat de Primăria c.Boșcana, r-nul Criuleni s-a confirmat faptul că Vizitiv Daria din anul 1982 folosea terenurile cu nr.cadastrale XXX și XXX și că acestea formau un singur teren cu suprafața totală de 0,33566 ha, însă nu aveau nr. cadastral XXX, acesta a fost atribuit în anul 2014.

A menționat că în cadrul ședinței Consiliului când au fost divizate și formate terenurile menționate, Maria Russu nu a fost înștiințată și nu a fost invitată, respectiv nu i s-a propus achitarea surplusului de teren constat. Cu toate că prin cererea depusă în anul 2011 Vizitiv Daria a refuzat folosința a 0,08 ha din extravilan și a solicitat folosirea echivalentului acestei suprafețe în preajma terenului de pe lângă casă, care în prezent este format cu nr. cadastral 3118118117.

A mai indicat că Vizitiv Daria nu a achitat impozitul pe terenurile date fiindcă a fost scutită de plată, dînsa fiind pensionară, iar din anul 2014 impozitele le achita Maria Russu.

Nici Vizitiv Daria care a decedat la 17 februarie 2013, nici Russu Maria care a succedat drepturile patrimoniale începând cu 06 septembrie 2013, nu a cunoscut despre decizia Consiliului comunei Boșcana, r-nul Criuleni cu nr. 04/01 din 24 august 2012, din care rezultă dreptul patrimonial de a se folosi de o oarecare procedură din cele propuse și a privatiza surplusul de teren grădină cu numărul cadastral XXX.

Prin cererea prealabilă din 22 mai 2017, Russu Maria a cerut soluționarea cererii privind privatizarea surplusului de teren cu numărul cadastral XXX la terenul de pe lângă casă cu nr. cadastral XXX, însă Consiliul nu a soluționat această chestiune, referindu-se doar la refuzul în anularea deciziei cu nr. 05/06 din 30 septembrie 2014, pct. 4. Astfel a fost lăsată fără examinare cererea privind transmiterea surplusului terenului de pe lângă casă în proprietatea Mariei Russu.

Prin decizia Consiliului comunei Boșcana, r-nul Criuleni nr. 10/07 din 23 decembrie 2011 cet. Cebotari Rodica, care la acel moment exercita mandatul de consilier local, i-a fost atribuit terenul cu suprafața de 0,1051 ha, amplasat în s.Boșcana, r-nul Criuleni, cu numărul cadastral XXX.

Peste 3 ani, nefiind de acord cu terenul distribuit, titulara Cebotari Rodica, și totodată în calitatea sa de consilier local, a solicitat ca terenul eliberat să fie schimbat cu un teren ce aparține primăriei și anume cu cel cu numărul cadastral XXX, cu suprafața de 0,1156 ha, care este amplasat mai aproape de traseul central, care are o suprafață mai mare și respectiv un cost esențial mai mult.

Astfel fără a-i fi adus la cunoștință, Consiliul comunei Boșcana, r-nul Criuleni prin decizia nr. 05/06 din 30 septembrie 2014, pct. 4, a efectuat rectificări la decizia cu nr. 10/07 din 23 decembrie 2011 la pct. 1, subpct. 1.2, prin substituirea suprafeței de 0,1051 ha cu suprafața de 0,1156 ha și prin substituirea numărului cadastral XXX cu numărul XXX. De fapt cet. Cebotari Rodica i-a fost atribuit un nou teren, fără a-i fi retras terenul cu numărul cadastral XXX.

A relatat că de fapt prin decizia Consiliului comunei Boșcana, r-nul Criuleni nr. 05/06 din 30 septembrie 2014 a fost atribuit terenul cu destinație în construcție, cu numărul cadastral 3118118.117, cu suprafața de 0,1156 ha, amplasat în intravilanul s. Boșcana, r-nul Criuleni, cet. Cebotari Rodica, care face parte din surplusul lotului de pe lângă casa lui Vizitiv Daria, succesorul căreia este Russu Maria.

Prin repartizarea acestui teren cet. Cebotari Rodica, lui Vizitiv Daria și succesorului ei Russu Maria li s-au încălcat dreptul prevăzut de decizia nr. 04/01 din 24 august 2012 la privatizarea lui, fiindcă acestea aveau dreptul premergător la dobândirea proprietății asupra terenului, iar în lipsa refuzului posesorului de teren în persoana lui Vizitiv Daria și Russu Maria la privatizarea surplusului de teren, Consiliul ilegal a purces la atribuirea lui altei persoane. Astfel, se constată ilegalitatea deciziei Consiliului comunei Boșcana, r-nul Criuleni nr. 05/06 din 30 septembrie 2014, care a fost adoptată cu încălcarea prevederilor deciziei nr. 04/01 din 24 august 2012.

A menționat că, la 30 septembrie 2014 în cadrul ședinței Consiliului local la care a fost aprobată decizia cu nr. 05/06 din 30 septembrie 2014 și prin care s-a dispus repartizarea lui Cebotari Rodica a terenului cu numărul cadastral XXX, aceasta a participat în calitate de consilier. Pe ordinea de zi într-un mod mușamalizat, pentru a fi duși în eroare consilierii locali, a fost inclusă suplimentar de către ex-primarul Vîntu Anatolie, chestiunea cu nr. 05/06 „Cu privire la modificarea și completarea unor decizii”. Respectiv, din discuțiile cu consilierii locali în această chestiune nu a fost discutat schimbul de terenuri dintre Cebotari Rodica și Primăria s. Boșcana, r-nul Criuleni, dar anumite corectări de erori și această decizie nu reprezintă ceea ce a fost scris pe ordinea de zi și anume: „modificarea și completarea unor decizii”.

Astfel pe 30 septembrie 2014, la vot au participat 7 consilieri, 6 fiind absenți, și toți consilierii prezenți au votat „pentru” aprobarea deciziei nr. 05/06, participând la vot inclusiv și consilierul Cebotari Rodica, persoana interesată în favoarea căreia s-a atribuit terenul respectiv cu nr. cadastral XXX.

În astfel de circumstanțe se constată că decizia aprobată nr. 05/06 din 30 septembrie 2014 a fost adoptată ilegal, cu participarea consilierului cointeresat în soluționarea chestiunii în favoarea sa și în lipsa cvorumului necesar pentru

adoptarea deciziilor. Astfel, Cebotari Rodica a votat pentru schimbul de terenuri în favoarea sa, încălcând flagrant legea, circumstanță care a dus la adoptarea unei decizii ilegale prin care s-a adus un prejudiciu semnificativ comunei și intereselor publice.

Consideră că i-a fost încălcat dreptul la privatizarea terenului, iar înaintând cererea prealabilă la 22 mai 2017, Consiliul comunei Boșcana, r-nul Criuleni nu s-a expus pe marginea acestei cereri, expunându-se prin refuz doar la compartimentul de transmitere a terenului cet. Cebotari Rodica.

Solicită reclamanta obligarea Consiliul comunei Boșcana, r-nul Criuleni să anuleze ca ilegal pct. 4 din decizia Consiliului comunei Boșcana, r-nul Criuleni nr. 05/06 din 30 septembrie 2014 privind rectificarea pct. 1, subpct. 1.2 din decizia cu nr. 10/07 din 23 decembrie 2011 al Consiliului comunei Boșcana, r-nul Criuleni, prin care s-a substituit suprafața de 0,1051 ha cu suprafața de 0,1156 ha și nr. cadastral XXX cu nr. cadastral XXX; obligarea Consiliului comunei Boșcana, r-nul Criuleni să soluționeze cererea privind transmiterea în proprietate a surplusului terenului cu nr. cadastral XXX la terenul pe lângă casă cu nr. cadastral XXX, situate în intravilanul s. Boșcana, r-nul Criuleni.

Prin hotărârea din 05 iulie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, s-a respins acțiunea înaintată de Maria Russu ca fiind nefondată.

S-a încasat de la Maria Russu în beneficiul Rodicăi Cebotari și Vasile Cebotari cheltuielile de judecată compuse din cheltuieli de transport în sumă de 700 de lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5000 de lei, în total suma de 5700 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a constatat că legalitatea deciziei Consiliului comunei Boșcana, r-nul Criuleni cu nr.04/01 din 24 august 2012 nu a fost contestată și produce efecte juridice. Ca urmare, cet.Cebotari Rodica prin decizia Consiliului comunei Boșcana, r-nul Criuleni nr.10/07 din 23 decembrie 2011 i-a fost atribuit terenul cu suprafața de 0,1051 ha, amplasat în s.Boșcana, r-nul Criuleni, cu numărul cadastral XXX. Decizia în cauză a fost făcută publică la momentul publicării, dar legalitatea acesteia nu a fost contestată de proprietarul terenului la acel moment Vizitiv Daria, ci doar de moștenitorul acesteia Russu Maria abia la data de 05 iunie 2017, peste 5 ani 5 luni de la emiterea acesteia, când Cebotari Rodica deja a devenit proprietar de drept a terenului în litigiu.

A indicat că din certificatul de moștenitor testamentar Russu Maria a moștenit averea mamei sale Vizitiv Daria, în componența averii succesoriale nefiind indicat și terenul pentru construcții cu suprafața de 0,1156 ha, cu nr.cadastral XXX, bun imobil situat în c.Boșcana, r-nul Criuleni, care a fost înregistrat pentru prima dată în Registrul bunurilor imobile la 24 aprilie 2014, în calitate de bun proprietate publică. Acest teren nu poate fi calificat ca surplus de teren la lotul de pe lângă casă în sensul deciziei nr.04/01 din 24 august 2012, ci este un imobil înregistrat în mod independent, în calitate de obiect proprietate publică a c.Boșcana, r-nul Criuleni.

Instanța a indicat că deși prin cererea depusă în anul 2011 Vizitiv Daria a refuzat la folosința a 0,08 ha din extravilan, solicitând trecerea acestuia după Pîrlea Nicolae, ea însă nu a solicitat folosirea echivalentului acestei suprafețe în preajma terenului de pe lângă casă, care în prezent este format cu nr. cadastral XXX. Astfel Vizitiv Daria nu a manifestat, nu a inițiat, dar nici nu a dus pînă la capăt procedura de atribuire ei în proprietate a surplusului terenului de pe lângă casa sa și nu a dobîndit

în mod legal dreptul de proprietate asupra acestui teren, astfel că Russu Maria poate pretinde doar asupra bunurilor care constituiau proprietatea lui Vizitiv Daria la data decesului acestuia, iar partea de teren în litigiu, constituie proprietatea privată a cet. Cebotari Rodica.

Referitor la examinarea cererii Mariei Russu din 22 mai 2017 prin care a solicitat privatizarea surplusului de teren cu nr. cadastral XXX la terenul de pe lângă casă nr. cadastral XXX, instanța a notat că nu putea fi examinată și acceptată asemenea cerere deoarece terenul litigios se află proprietatea lui Rodica Cebotari, care nu poate fi expropriată.

Instanța a reținut că prin decizia din 05/06 din 30 septembrie 2014 rezultă că a fost stabilit doar numărul cadastral al terenului cu pricina și concretizată suprafața acestuia, dar nu s-a atribuit în proprietate lui Rodica Cebotari. Având în vedere și însăși chestiunea care s-a aprobat prin decizia din 05/06 din 30 septembrie 2014, sunt neîntemeiate și argumentele lui Russu Maria privind încălcarea procedurii de adoptare a deciziei.

Prin decizia din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de către Russu Miaria, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 05 iulie 2018 și s-a pronunțat o hotărîre nouă, prin care cererea de chemare în judecată a Mariei Russu împotriva Consiliului comunal Boșcana, raionul Criuleni, intervenienți accesorii Cebotari Rodica și Cebotari Vasile cu privire la anularea parțială a actului administrativ și obligarea examinării cererii s-a admis.

S-a anulat ca ilegal pct. 4 al deciziei Consiliului comunal Boșcana, raionul Criuleni nr. 05/06 din 30 septembrie 2014 cu privire la modificarea și completarea unor decizii ale Consiliului comunal, prin care s-a dispus rectificarea pct. 1 subpct. 1.2. al deciziei Consiliului comunal Boșcana, raionul Criuleni, nr. 10/7 din 23 decembrie 2011 prin substituirea suprafeței de la 0,1051 ha cu suprafața de 0,1156 ha și a numărului cadastral din XXX cu XXX.

S-a obligat Consiliul comunal Boșcana, raionul Criuleni să soluționeze cererea Mariei Russu privind transmiterea în proprietate a surplusului terenului cu numărul cadastral 3118118117 la terenul pe lângă casă cu numărul cadastral XXX, situate în intravilanul s. Boșcana, comuna Boșcana, raionul Criuleni.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că hotărîrea primei instanțe este neîntemeiată.

Colegiul a dedus că prin decizia inițială, modificată prin cea contestată, intervenientului accesoriu Cebotari Rodica i-a fost atribuit terenul cu numărul cadastral XXX, cu suprafața de 0,1051 ha, la care aceasta a renunțat, iar prin modificările operate prin decizia contestată a avut loc substituirea terenului atribuit inițial din contul terenului posedat, deși fără vreun temei legal, de către Russu Maria.

Astfel, deși actul administrativ contestat este emis de autoritatea abilitată, în partea contestată acesta a fost întocmit cu încălcarea procedurii stabilite de Lege, acesta fiind și contrar dispozițiilor legale.

Instanța de apel a dedus că chestiunea referitoare la substituirea terenului atribuit inițial Rodicăi Cebotari a fost votată cu majoritatea consilierilor aleși în cadrul Consiliului comunal Boșcana, în număr de 7 din 13 consilieri ai acestuia. Însă, la votarea chestiunii date a participat și Rodica Cebotari, deși substituirea terenului

acordat anterior acesteia cu cel cu numărul cadastral XXX, cu o suprafață mai mare, o viza personal, iar art. 21 alin. (1) lit. a) al Legii privind administrația publică locală, stipulează expres că consilierul poate fi prezent la ședința consiliului, însă nu participă la adoptarea deciziilor în condițiile existenței unui conflict de interese, atunci când el personal, soția (soțul), copiii, părinții săi au un interes patrimonial în problema supusă dezbaterii.

În cazul dat, Cebotari Rodica dispunea de un interes personal direct și evident în condițiile în care în urma adoptării deciziei contestate, aceasta dobîndea un lot de teren ce corespundea exigențelor acesteia privind amplasarea (în contextul în care cel atribuit inițial nu a corespuns acestui criteriu) și cu o suprafață mai mare, din contul căruia patrimoniul acesteia se majora cu terenul litigios.

Prin urmare, dat fiind că Cebotari Rodica nu putea participa la votarea chestiunii contestate în prezenta cauză, Curtea de apel a concluzionat că votul acordat de aceasta este lovit de nulitate absolută și, astfel, chestiunea respectivă a fost votată cu votul a 6 consilieri din 13, ce nu reprezintă majoritatea consilierilor aleși. Astfel decizia nr.05/06 din 30 septembrie 2014 nu a cumulat numărul de voturi necesare și astfel aceasta urmează a fi anulată în temeiul art. 26 alin. (1) lit. c) al Legii contenciosului administrativ.

Mai mult, Consiliul comunal Boșcana, r-nul Criuleni nu a dovedit în modul corespunzător, contrar sarcinii pozitive de probațiune instituite în obligația acestuia, dacă terenul atribuit anterior Rodicăi Cebotari a fost preluat în proprietatea autorității publice locale anterior emiterii deciziei contestate, dacă a fost sau nu anulat, în cazul eliberării, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat în baza deciziei primare, lipsa unor astfel de probe constituind o confirmare a necorespunderii actului contestat exigențelor legale și, astfel, acesta fiind pasibil de anulare.

Cu referire la cerința Mariei Russu privind obligarea intimatului de a examina cererea acesteia privind transmiterea în proprietate a surplusului de teren, identificat cu numărul cadastral 3118118117, Colegiul a reținut că la materialele cauzei lipsesc probe ce ar dovedi că solicitările au fost înaintate spre soluționare autorității colegiale abilitate Consiliului comunal Boșcana, r-nul Criuleni motiv pentru care instanța constată că acestea nu au fost, de fapt, soluționate, indiferent de răspunsurile oferite de organele subordonate. Or, în contextul în care dreptul Mariei Russu de a pretinde dobândirea surplusului de teren aferent celui ce-i aparține este unul continuu, până la soluționarea cererii sale, instanța de apel a constatat că aceasta este pasibilă de examinare, inacțiunea Consiliului comunal Boșcana, r-nul Criuleni constituind un temei suficient pentru obligarea examinării acesteia.

La 11 ianuarie 2019 Consiliul comunei Boșcana, r-nul Criuleni, a declarat recurs solicitând casarea deciziei din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău cu menținerea fără modificări a hotărîrii din 05 iulie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

Totodată la data de 02 mai 2019 Consiliul comunal Boșcana, r-nul Criuleni a înregistrat suplimentul la cererea de recurs depusă la data de 11 ianuarie 2019.

În susținerea recursului a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, cauza a fost judecată de un judecător care trebuia să se abțină de la judecare, aprecierea probelor a fost arbitrară,

iar erorile comise au dus la lipsirea unei familii de teren pentru spațiul locativ, iar Consiliul comunei Boșcana a fost obligat să adopte un act ilegal în fond, adică legitimarea unei ocupațiuni abuzive de teren.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu s-a condus de prevederile Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25 februarie 1998, care definește expres ce este teren și în care lipsește noțiunea de surplus de teren, ce ar avea număr cadastral aparte. Astfel obligarea Consiliului să soluționeze în favoarea Mariei Russu a cererii de transmitere a unui surplus de teren, reprezintă o obligare de a încălca legea și o imixtiune în treburile autorității administrației publice locale. Totodată acest teren nu aparține administrației publice locale, ci soților Cebotari Rodica și Vasile, așa cum nu a fost dispusă radierea dreptului de proprietate din registrul bunurilor imobile.

A precizat că instanța de apel a interpretat în mod eronat prevederile Legii contenciosului administrativ, și anume art.2, care prevede că orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, care trebuie să fie recunoscut de lege are dreptul să se adreseze cu cerere. La caz instanța urma să clarifice situația în baza legii, dar nu în baza unei pretenții samavolnice, dacă adoptarea actului administrativ i-a adus vătămare unui drept recunoscut de lege Mariei Russu. Ultima nu are nici un drept recunoscut de lege asupra terenului cu nr. cadastral XXX, și nu este în drept să pretindă anularea fie și parțială a deciziei nr.05/06 din 30 septembrie 2014 a Consiliului comunal Boșcana, întrucât decizia nu o afectează și nici nu o vizează direct sau indirect.

A indicat că judecătorul Iulia Cimpoi, urma să se abțină de la examinarea cauzei așa cum dânsa are rude în c.Boșcana, și anume finul de cununie, iar sora acestuia făcea vizite Mariei Russu. La fel judecătorul limita abuziv luarea de cuvânt a reprezentantului Consiliului, punea întrebări tendențioase, care nu au legătură cu fondul cauzei, iar părții adverse oferea cuvânt, accepta includerea unor probe materiale la materialele cauzei.

A invocat că instanța de apel în mod arbitrar a apreciat probele, fapt ce a condus la o soluție greșită, și anume și-a bazat aprecierea pe dosarul tehnic nr.18_C76 din 18 septembrie 2018, care de fapt nu are valoare juridică, fapt menționat chiar în textul lui; pe ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale din 15 iunie 2017 a procurorului Procuraturii r-lui Criuleni, care a fost întocmită la solicitare, pentru a fi creată o probă în favoarea Mariei Russu. Totodată instanța de apel nu s-a bazat pe o probă scrisă, și anume titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat Rodicăi Cebotari la 14 noiembrie 2014 și înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 24 decembrie 2014, în care este indicat că a fost eliberat în baza deciziei nr.10/7 din 23 decembrie 2011 cu privire la atribuirea sectoarelor de teren pentru construcția caselor de locuit la 17 familii nou formate.

La 23 ianuarie 2019 Cebotari Rodica și Cebotari Vasile, reprezentați de avocatul Alexandru Chisnencu, au declarat recurs solicitând casarea deciziei din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și menținerea fără modificări a hotărârii din 05 iulie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, încasarea cheltuielilor suportate de 4000 de lei pentru serviciile avocatului.

În susținerea recursului a invocat încălcări de ordin procedural și material și anume că Russu Maria a aflat despre existența actului administrativ contestat din

luna noiembrie 2015, dată de la care curge termenul general de prescripție, astfel acțiunea este prescrisă, fiind ridicată excepția de tardivitate încă la examinarea cauzei în instanța de fond.

Consideră că judecătorul Iulia Cimpoi urma să se abțină de la examinarea cauzei, având în vedere că la Maria Russu lucrează în calitate de servitoare sora finului de cununie a judecătorului Mihail Barbacari. Dînșii au recuzat verbal judecătorul-raportor, care însă a ignorat cererea de recuzare, continuând examinarea apelului și pronunțând decizia ilegală contestată.

Au invocat că sarcina probațiunii la examinarea cauzei este pusă în seama pîrîtului. Prevederile respective raportate la caz dovedesc impertinența, netemeinicia și ilegalitatea probelor Mariei Russu în instanța de apel.

Astfel, prin declarația privind nulitatea operațiunilor administrative nr.182 din 14 decembrie 2018 primarul c.Boșcana și inginerul cadastral au recunoscut aplicarea neîntemeiată a semnăturii și ștampilei de serviciu în dosarul tehnic nr.18_C76 din 18 septembrie 2018 de SRL „Terrainfoplus” efectuat la solicitarea Mariei Russu, așa cum datele din el sunt în contradicție cu cele deținute în arhiva Primăriei, referitor la suprafața terenului pentru construcții cu nr. cadastral XXX și poziționarea spațială a terenului adiacent cu nr. cadastral XXX. Astfel s-a recunoscut nulitatea actului care a servit drept temei probatoriu.

Totodată dînșii susțin motivele invocate în recurs și de către reprezentantul Consiliului com.Boșcana, r-nul Criuleni.

Completul reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultînd din aceeași normă legală, Completul va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, avînd în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată pînă la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Recursul împotriva deciziei din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, declarat de către Consiliul comunal Boșcana, raionul Criuleni la 11 ianuarie 2019 și recursul declarat de Rodica Cebotari și Vasile Cebotari, reprezentați de avocatul Alexandru Chisnencu la 23 ianuarie 2019, au fost depuse în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului declarat de către Consiliul comunal Boșcana, raionul Criuleni și recursului declarat de Rodica Cebotari și Vasile Cebotari, reprezentați de avocatul Alexandru Chisnencu, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră

că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Consiliul comunal Boșcana, raionul Criuleni și recursul declarat de Rodica Cebotari și Vasile Cebotari, reprezentați de avocatul Alexandru Chisnencu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța ierarhic inferioară și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (a se vedea cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Consiliul comunal Boșcana, raionul Criuleni și recursul declarat de Rodica Cebotari și Vasile Cebotari, reprezentați de avocatul Alexandru Chisnencu.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul depus de Consiliul comunal Boșcana, raionul Criuleni și recursul depus de Rodica Cebotari și Vasile Cebotari, reprezentați de avocatul Alexandru Chisnencu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh